

№ исх: 11-3-03/1217 от: 08.12.2017

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ»

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

050040, Алматы қ., Көктем-3, 21-үй
тел.: +7 727 2704591, факс: +7 727 2704655
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

08.12.2017 ж. № 11-3-03/1217

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

050040, г. Алматы, Көктем-3, дом 21
тел.: +7 727 2704591, факс: +7 727 2704655
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
«Ақ жол» ҚДП фракциясының
депутаттарына**

*2017 жылғы 17 қарашадағы
№ДС-282 депутаттық сауалға*

Құрметті Депутаттар!

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, Қазақстаннан капиталды оффшорлық аймақтарға заңсыз әкетуге және экономиканы оффшорсыздандыру жөнінде заңнамалық шаралар қабылдауға қатысты Сіздердің сауалдарыңызды қарап, келесіні хабарлайды.

1. Шетелдік банк шоттары үшін банктік құпия қағидатының күшін жоюға және ұлттық компаниялар басшыларының шетелдік компанияларға қатысуына қатысты.

«Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Заң) мемлекеттік қызметке кіру кезінде **азаматтың және оның жұбайының (зайыбының)** Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген тәртіппен **кірістері және** өзіне меншік құқығымен тиесілі **мүлкі туралы декларацияны мемлекеттік кіріс органдарына міндетті ұсынуын** көздейтін нормалар белгіленген.

Бұл ретте саяси мемлекеттік қызметшінің атқаратын саяси қызметіндегі өкілеттіктері мемлекеттік саяси қызметші өзінің кірістері және өзіне меншік құқығымен тиесілі мүлкі туралы көрінеу жалған мәліметтер ұсынған жағдайларда тоқтатылады (*Заңның 59-бабының 3) тармақшасы*).

Сонымен бірге «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңда қаржылық бақылау шаралары, мысалы, кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсыну тапсыру көзделген.

Кірістері мен мүлкі туралы декларацияны жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар мен олардың жұбайлары және (зайыптары); мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдар мен олардың жұбайлары (зайыптары); **мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдар мен олардың жұбайлары (зайыптары)** ұсынады («*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы*» Заңның 11-бабының 2-тармағы).

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңның 1-бабының 4) тармақшасына сәйкес мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдарға басқалармен қатар **мемлекеттік ұйымда немесе квазимемлекеттік сектор субъектінде басқарушылық функцияларды орындайтын адамдар** жатқызылады.

Осылайша, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңның осы нормалары сондай-ақ ұлттық компаниялардың басшыларына қолданылады.

Сонымен қатар, жеке тұлғалардың активтері мен міндеттемелері туралы декларацияны немесе кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсынуы туралы мәліметтер 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап салықтардың және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласындағы басшылықты жүзеге асыратын **мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсына** Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген тәртіппен **орналастырылады**(«*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы*» Заңның 11-бабының 7-тармағы).

2. Ұлттық экономиканы оффшорсыздандыру туралы заң жобасын әзірлеуге қатысты.

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі Қазақстан Республикасының оффшорлық юрисдикцияларымен операцияларды қысқарту бойынша 2017-2019 жылдарға арналған кешенді жоспар әзірледі, ол Қазақстан Республикасының экономикасын оффшорсыздандыру бойынша тиісті шараларды көздейді.

Кешендік жоспардың жобасында көрсетілген шаралар мемлекеттік органдардың оффшорлық юрисдикциялармен операцияларды қысқарту бойынша барынша белсенді өзара іс-әрекетіне бағытталған.

Атап айтқанда, Кешенді жоспардың жобасында мынадай іс-шаралар көзделген:

1. Салық салуға жеңілдік берілген мемлекеттерде тіркелген тұлғаларға, сондай-ақ дауыс беруші акцияларының (қатысу үлестерінің) 10 және одан астам пайызы салық салуға жеңілдік берілген мемлекеттерде тіркелген тұлғаларға тікелей немесе жанама тиесілі тұлғаларға мемлекеттік кепілдіктер, субсидиялар, жеңілдіктер және преференциялар және мемлекеттік қолдаудың өзге де нысандарын алуға тыйым салуды заңнамалық тұрғыдан белгілеу.

Бұл норма оффшорлық юрисдикцияларда тіркелген адамдарға мемлекеттік қолдау шараларын алуға мүмкіндік бермейді, бұл нәтижесінде жеңілдікпен салық салынатын елдерде тіркелген адамдардың санын азайтуға әкеледі.

2. Қызмет бабына қарай Қазақстан Республикасының егемендігі мен ұлттық қауіпсіздігі мәселелеріне қатысты шешімдерді қабылдайтын және осындай шешімдерді әзірлеуге қатысатын адамдарға (*мемлекеттік қызметшілер, оның ішінде бірінші басшылар, депутаттар және т.б. және олардың отбасы мүшелері*) шоттар (*салымдар*) ашуға және шоттарының (*салымдарының*) болуына, Қазақстан Республикасынан тыс орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша қаражатын және құндылықтарды сақтауға, шетелдік қаржы құралдарына иелік етуге және пайдалануға тыйым салуды енгізу.

Бұл жаңа талаптар шетелдік құрылымдардың мемлекеттің ұлттық мүдделеріне қатысты шешімдер қабылдайтын адамдарға (*оның ішінде мемлекеттік қызметшілер*) ықпал ету мүмкіндігіне жол бермейді.

3. Қазақстан Республикасы резиденттерінің Еуропалық одақ елдеріндегі банк шоттары бойынша ақша қаражатының қозғалысы жөнінде ақпаратпен автоматты түрде алмасуын енгізу.

Аталған шара Қазақстан Республикасы резиденттерінің банк шоттары бойынша ақша қаражатының қозғалысы туралы ақпарат алуға мүмкіндік береді.

4. Уәкілетті банктер мониторинг шеңберінде валюталық операциялар бойынша төлемдер және (немесе) ақша аударымдары туралы ұсынатын ақпаратпен мемлекеттік кірістер органдары мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі арасында кеңінен ақпарат алмасуы үшін құқықтық база әзірлеу.

5. Шетелге, оның ішінде оффшорлық юрисдикцияларға төлемдер мен аударымдарды жасау арқылы қылмыстық кірістерді заңдастырудың (жылыстатудың) типологияларын, схемалары мен тәсілдерін әзірлеу.

Кешенді жоспар аясында «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне, Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне, «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Трансферттік баға белгілеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу көзделеді.

Осылайша, Кешенді жоспар бекітілгеннен кейін заңнамалық актілерге түзетулер жобалары белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілетін болады.

Төраға

Д. Ақышев

Орын.: Төлеуов Е. Г.
тел.: 8 (727) 270 45 91 (ішкі 1410)

№ исх: 11-3-03/1217 от: 08.12.2017
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ»

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

050040, Алматы қ., Көктем-3, 21-үй
тел.: +7 727 2704591, факс: +7 727 2704655
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

050040, г. Алматы, Көктем-3, дом 21
тел.: +7 727 2704591, факс: +7 727 2704655
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

№ 11-3-03/1217 от 08.12.2017 г.

**Депутатам фракции ДПК «Ақ жол»
Мажиліса Парламента
Республики Казахстан**

*На депутатский запрос
№ДЗ-282 от 17 ноября 2017 года*

Уважаемые Депутаты!

Национальный Банк Республики Казахстан, рассмотрев запрос касательно незаконного вывода капитала из Казахстана в оффшорные зоны и принятия законодательных мер по деоффшоризации экономики, сообщает следующее.

1. Касательно отмены принципа банковской тайны для зарубежных банковских счетов и участия в зарубежных предприятиях руководителей национальных компаний.

Законом Республики Казахстан «О государственной службе в Республике Казахстан» (далее - Закон) установлены нормы, которые предусматривают, при приеме на государственную службу, обязательное **представление гражданином и его (ее) супругом (супругой) в органы государственных доходов декларации о доходах и имуществе, принадлежащем им на праве собственности, в порядке, установленном налоговым законодательством Республики Казахстана.**

При этом полномочия политического государственного служащего на занимаемой политической должности прекращаются в случаях представления политическим государственным служащим заведомо ложных сведений о доходах и имуществе, принадлежащем ему на праве собственности (*подпункт 3) статьи 59 Закона*).

Кроме того, Законом «О противодействии коррупции» предусмотрены меры финансового контроля, например, представление декларации о доходах и имуществе.

Декларацию о доходах и имуществе представляют лица, занимающие ответственную государственную должность, и их супруги; лица, уполномоченные на выполнение государственных функций, и их супруги; должностные лица и их супруги; **лица, приравненные к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, и их супруги** (пункт 2 статьи 11 Закона «О противодействии коррупции»).

В соответствии с подпунктом 4) статьи 1 Закона «О противодействии коррупции» к лицам, приравненным к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, помимо прочих, относятся **лица, исполняющие управленческие функции в государственной организации или субъекте квазигосударственного сектора**.

Таким образом, данные нормы Закона «О противодействии коррупции» распространяются также на руководителей национальных компаний.

В то же время, сведения о представлении указанными физическими лицами декларации об активах и обязательствах или декларации о доходах и имуществе с 1 января 2020 года будут **размещаться на официальном интернет-ресурсе государственного органа**, осуществляющего руководство в сфере обеспечения поступлений налогов и других обязательных платежей в бюджет, в порядке, установленном налоговым законодательством Республики Казахстан (пункт 7 статьи 11 Закона «О противодействии коррупции»).

2. Касательно разработки законопроекта деофшоризации национальной экономики.

В настоящее время Министерством финансов Республики Казахстан разработан Комплексный план по сокращению операции с оффшорными юрисдикциями Республики Казахстан на 2017-2019 годы, который предусматривает соответствующие меры по деофшоризации экономики Республики Казахстан.

Указанные в проекте Комплексного плана меры нацелены на более активное взаимодействие государственных органов по сокращению операций с оффшорными юрисдикциями.

В частности, проектом Комплексного плана предусмотрены следующие мероприятия:

1. Законодательное установление запрета лицам, зарегистрированным в государствах с льготным налогообложением, а также лицам, 10 и более процентов голосующих акций (*долей участия*) которых, прямо или косвенно принадлежит лицам, зарегистрированным в государствах со льготным налогообложением в получении государственных гарантий, субсидий, льгот и преференций и иных форм государственной поддержки.

Данная норма не позволит получать меры государственной поддержки лицам, зарегистрированным в оффшорных юрисдикциях, что в конечном итоге приведет к снижению количества лиц зарегистрированных в странах со льготным налогообложением.

2. Введение запрета лицам, принимающим по долгу службы решения, затрагивающие вопросы суверенитета и национальной безопасности

Республики Казахстан, и участвующим в подготовке таких решений (*государственные служащие, в том числе первые руководители, депутаты и др., и члены их семей*) открывать и иметь счета (*вклады*), хранить наличные денежные средства и ценности в иностранных банках, расположенных за пределами Республики Казахстан, владеть и пользоваться иностранными финансовыми инструментами.

Данное нововведение позволит исключить возможность воздействия иностранных структур на лиц (*в том числе государственных служащих*) принимающих решения, касающиеся национальных интересов государства.

3. Внедрение автоматического обмена информацией о движении денежных средств резидентов Республики Казахстан по банковским счетам, находящимся в странах Европейского союза.

Данная мера позволит получать соответствующую информацию о движении денежных средств по банковским счетам резидентов Республики Казахстан.

4. Разработка правовой базы для расширенного информационного обмена между органами государственных доходов и Национальным Банком Республики Казахстан о платежах и (или) переводах денег по валютным операциям, предоставляемых уполномоченными банками в рамках мониторинга.

5. Разработка типологий, схем и способов легализации (отмывания) преступных доходов путем совершения платежей и переводов за рубеж, в том числе в оффшорные юрисдикции.

В рамках Комплексного плана предусматривается внесение изменений в Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет», Уголовный кодекс Республики Казахстан, Закон Республики Казахстан «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан», Закон Республики Казахстан «О трансфертном ценообразовании», Закон Республики Казахстан «Об акционерных обществах».

Таким образом, после утверждения Комплексного плана проекты поправок в законодательные акты будут внесены на рассмотрение Мажилиса Парламента Республики Казахстан в установленном порядке.

Председатель

Д. Акишев

Исп.:Толеуов Е. Г.
тел.: 8 (727) 270 45 91 (вн 1410)